

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

kirjaamo@traficom.fi

Asia: Dnro 105/960/2018

Viite: Lausuntopyyntöne 27.1.2022

Lausunnon tiivistelmä

- Maanpäällinen tv-jakelu on MTV:lle hyvin keskeinen osa liiketoimintaa.
- Siirtyminen sitoumusmenettelyyn on MTV:n kannalta kiinnostava vaihtoehto Digitan markkina-voiman kontrolloimiseksi.
- Digitan ehdottamiin sitoumuksiin sisältyy useita epäkohtia, jotka olemme tuoneet esiin jo aikaisemmissa lausunnoissamme.
- Digitan esittämää DVB-T2-lähetyspalvelujen tuotteistamista pidämme merkittävänä virheenä; Digita tarjoaa vain kiinteitä laatu-peittoalue -yhdistelmiä, mikä ei edistä televisiotoimialan kehitystä tai yleisemmin DVB-T2-siirtymän onnistumista.
- Pyydämme virastoa korjaamaan DVB-T2-tuotteistuksessa olevan tuotteistusvirheen ennen sitoumuspäätöksen antamista.

Johdanto

MTV on johtava kaupallinen televisioyhtiö ja maanpäällinen jakelu Digitan verkossa on yhtiölle erittäin keskeinen jakelumuoto. MTV:llä on maanpäällisessä verkossa yksi täysin valtakunnallinen kanava, MTV3, ja kolme lähes valtakunnallista kanavaa, MTV3 HD, Ava ja Sub. MTV:llä on myös laaja maksu-tv-tarjonta maanpäällisessä verkossa. Siksi Digitan televisiolähetyspalveluja koskeva sääntely on MTV:n liiketoiminnan suunnittelun kannalta hyvin keskeinen tekijä.

Tulkintamme mukaan markkina-analyysi on ainakin television lähetyspalvelujen osalta käytännössä sama kuin vuoden 2020 syyskuussa julkaistu versio. Tältä osin lähinnä viittaamme tuolloin anta-
maamme lausuntoon, jossa totesimme tukevamme viraston tekemiä johtopäätöksiä markkinan määrittelystä, markkinan kilpailuongelmista ja Digitan markkina-asemasta. MTV on sidottu ostamaan maanpäällisen television lähetyspalvelut Digitalta, ja Digitan markkinavoima on siten huomattava. Tästä ei ole epäselvyyttä, mikä uudestakin analyysiluonnoksesta käy ilmi.

Tässä lausunnossa emme toista prosessin aikaisemmissa vaiheissa antamiamme lausuntoja, mutta pidämme ne voimassa. Siten tätä ja aikaisempia lausuntoja tulee käsitellä kokonaisuutena. Tässä

lausunnossa kommentoimme lähinnä Digitan hinnoittelua koskevia sitoumuksia ja keskityimme erityisesti DVB-T2-palvelujen erikoisen hinnoittelurakenteen aiheuttamiin ongelmiin.

Siirtyminen sitoumusmenettelyyn

MTV:n kannalta Digitan markkinavoiman kontrollointi on välttämätöntä. Sinällään MTV:lle ei ole väliä, kontrolloidaanko Digita viraston asettamien velvoitteiden vai Digitan itsensä antamien sitoumusten avulla. Lopputulos ratkaisee. Sitoumusmenettelyn on kuitenkin tuettava MTV:tä vähintään samalla tavalla kuin tavanomaisten HMTV-velvoitteiden ja estettävä Digitan mahdollisuudet hinnoitella television lähetyspalvelut yli kilpailullisten markkinoiden hintatason.

MTV pitää Digitan ehdottamia sitoumuksia vaatimattomina. Toisaalta näyttää kuitenkin siltä, että Traficom ei ole ottamassa asiassa aktiivisempaa roolia tai palaamassa vuoden 2020 aikana ehdottamiinsa HMTV-velvoitteisiin. Tämä näkyy mm. siinä, miten virasto on luopunut Digitan kustannuskuurin kiristämistä koskeneista ehdotuksistaan, ja siinä, miten virasto sitoumuspäätösluonnoksessa tulkitsee markkinatestin ehtojen nyt täyttyvän, vaikka vuoden 2021 lausuntokierroksella ”Digitan esittämät sitoumukset [arvioitiin] selkeästi riittämättömiksi turvaamaan kilpailulliset olosuhteet”. Aina-kaan televisiolähetyspalveluja koskien Digita ei uudessa sitoumushakemuksessaan esitä mitään olennaisesti aikaisempaa parempia sitoumuksia. Lisäksi virasto näyttäisi antavan painoa Digitan väitteille hinnanalennuksista, jotka kuitenkin perustuvat osin luovaan laskentaan.

Näistä syistä johtuen MTV tulkitsee, että sitoumusmenettely on nyt paras saatavilla oleva keino Digitan markkinavoiman hillitsemiseksi. Siten MTV kannattaa sitoumusmenettelyyn siirtymistä, mutta pitää sitoumusehdotukseen sisältyvää DVB-T2-lähetyspalvelujen hinnoittelurakennetta selvänä virheenä. Tv-yhtiöiden on voitava ostaa lähetyspalvelut haluamassaan laajuudessa myös jatkossa. MTV pyytää virastoa korjaamaan tämän virheen ennen sitoumuspäätöksen antamista. Lisäksi MTV pyytää virastoa varmistamaan, että sillä säilyy riittävä toimialaosaaminen myös sitoumusmenettelyyn siirtymisen jälkeen. Viraston on voitava tarvittaessa palata perinteiseen HMTV-sääntelyyn.

DVB-T2-jakelun hinnoittelurakenne on keinotekoinen

Digitan DVB-T2-palveluille esittämille kiinteille peittoalueen ja laadun yhdistelmille ei ole mitään lähetystekniikasta johtuvia perusteita. Rajoite on keinotekoinen eikä se palvele televisioyhtiöitä tai edistä siirtymää uuteen tekniikkaan. Sitoumusesityksessään Digita väittää tarjoavansa tukea tv-yhtiöille ”niiden televisioliketoiminnan markkinamurroksessa kohtaamiin haasteisiin”, mutta näin joustamaton hinnoittelurakenne päinvastoin korostaa markkinamurroksesta johtuvia haasteita. DVB-

T2-palvelujen hinnoittelurakenne on muutettava vastaamaan nykyisiä DVB-T1-palvelujen hinnoittelurakenteita¹.

DVB-T2-jakelua koskevilla sitoumusehdotuksillaan Digita pyrkii ohjaamaan tv-yhtiöiden valintoja hyvin voimakkaasti. Toisin kuin DVB-T1-kanavanipuissa, joissa asiakkaat voivat valita haluamansa laatutason (bittivirran) ja peittoalueen yhdistelmän, T2-nipuissa Digita tarjoaa vain muutaman kiinteän vaihtoehdon. HD-jakelussa vaihtoehtoja on kolme ja SD-jakelussa vain yksi, kuten seuraavasta taulukosta nähdään.

DVB-T2		
Sitoumus "all-time"	Bittinopeus (Mbit/s)	€/kk/kanava
99,96 % (B 38+138)	6 (HD)	135 622
95 % (B 24+116)	6 (HD)	114 827
90 % (D/F 20+109)	4 (HD-)	97 982
90 % (20+109)	2 (SD)	87 644

Virasto kommentoi asiaa sitoumuspäättösluonnoksessaan seuraavasti:

"Digitan esittämät peittoalueiden ja laatutasojen yhdistelmät rajaavat televisiotoimijoiden mahdollisuuksia valita vapaasti haluamansa peittoalueen ja lähetyksen laatutason yhdistelmää. Tämä heikentää DVB-T2-lähetyspalveluiden oikeudenmukaisuutta. Kuitenkin keskeisimmät palveluvaihtoehdot ovat saatavilla, mukaan lukien mahdollisuus lähettää SD-tasoista televisio-ohjelmaa aiempaa alhaisemmalla hintatasolla. Tästä johtuen virasto katsoo, että edellä mainittu seikka ei ole este lain edellytysten täyttymiselle."

MTV on viraston kanssa samaa mieltä sitoumuksen ongelmista: Digitan tarjoamat kiinteät yhdistelmät rajaavat mahdollisuuksia valita vapaasti ja heikentävät DVB-T2-palvelujen oikeudenmukaisuutta. Ongelmat ovat merkittäviä. Digitan asiakkaan eli tv-yhtiön on voitava määrittää sekä peittoalue että laatutaso omista lähtökohdistaan ja Digitan tehtävä on lähettää ohjelmat asiakkaan eli tv-yhtiön antamien määritysten mukaisesti. Siten MTV on eri mieltä viraston tekemästä johtopäätöksestä.

Virasto viittaa johtopäätöksessään "keskeisiin palveluvaihtoehtoihin" ylimalkaisesti ja tv-yhtiöitä kuulematta. MTV on kiinnittänyt asiaan huomiota jo aikaisemmissa lausunnoissaan. TV-yhtiöllä on oltava oikeus ostaa lähetyspalveluja haluamassaan laajuudessa ja haluamallaan laatutasolla. Esimerkiksi tällä hetkellä MTV:n kanavista Subin ja Avan peittoalueet ovat 98 % – tällaista vaihtoehtoa ei Digitan sitoumuksessa ole lainkaan. Voidakseen tavoittaa samat asiakkaat kuin nykyisin, MTV:n olisi laajennettava näiden kanavien peittoalue 99,96 prosenttiin, mikä kanavanippujen A ja E sitoumushintoja vertaamalla tarkoittaisi noin 17 prosentin korotusta jakelukustannuksiin. Kanavien

¹ Esitysteknisistä syistä tässä käytetään DVB-T-tekniikasta nimeä DVB-T1.

nykyisten peittoalueiden valinnalle on painavat liiketaloudelliset syyt, ja siksi jakelun optimoinnin on oltava mahdollista myös jatkossa.

On huomattava, että esittämällään hinnoittelurakenteella Digita pyrkii sulkemaan muut vaihtoehdot pois koko sitoumuskauden ajaksi. Jos teknologiasiirtymä toteutuu suunnitellusti, myös nykyisin DVB-T1-palveluissa oleva joustomahdollisuus päättyy, ja siten Digitan ehdottamista kiinteistä bittivirta-peittoalue -yhdistelmistä tulisi ainoa saatavilla oleva palvelumuoto. Tämä voisi vaikeuttaa tv-yhtiöiden liiketoiminnan suunnittelua.

Lopuksi

Ehdotus sitoumusmenettelyyn siirtymiseksi on MTV:n kannalta kiinnostava vaihtoehto. Sitoumus hinnat ovat tiedossa etukäteen ja myös Digita sitoutuu niihin sääntelykauden alusta alkaen, mikä on merkittävä etu esimerkiksi vuoden 2015 HMT-päätökseen verrattuna. MTV:lle on lisäksi syntynyt käsitys, että sitoumusmenettely on nyt paras saatavilla oleva sääntelykeino Digitan markkinavoiman hillitsemiseksi. MTV pitää sitoumuksia vaatimattomina, mutta toisaalta haluaa vakauttaa toimintaympäristöään ja varmistaa palvelujen täyden jatkuvuuden, valtakunnallisen tarjonnan ja DVB-T2-siirtymän onnistumisen.

MTV pyytää virastoa korjaamaan DVB-T2-palvelujen hinnoittelurakenteen ennen sitoumuspäätöksen antamista. Digita esittää DVB-T2-verkon lähetysohjelmille kiinteitä laatutasoa ja peittoalueen yhdistelmiä, mikä rajoittaisi tv-yhtiöiden mahdollisuuksia optimoida lähetysohjelmintaansa. Markkina on murroksessa, ja siksi on erityisen tärkeää kyetä sopeutumaan esimerkiksi kysynnän muutoksiin. Digitan esittämälle joustamattomalle hinnoittelurakenteelle ei ole mitään teknologiasta johtuvia perusteita. Asiakkaat ostavat verkosta kapasiteettia, jota mitataan megabitteinä sekunnissa. Siksi hinnoittelun keskiössä tulisi olla kapasiteetin yksikköhinta, €/Mbit/s/kk, kuten se on aikaisemmin ollutkin. Digitan esittämä hinnoittelurakenne on keinotekoinen.